

MTV Oy
Vastaava ohjelmatoimittaja Sami Rahnasto
00033 MTV3

Selvityksenne 7.10.2003

SOUTH PARK -SARJAN ESITYSAIKA

Asian tausta

Viestintävirasto on saanut yhteydenoton, jonka mukaan MTV Oy:n MTV3-kanavalla torstaisin klo 15.15 alkaen lähetettävä South Park -ohjelmasarja on sen sisältämän kielenkäytön takia lapsille soveltumaton.

Sovellettavat säännökset

Viestintävirasto valvoo televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 35 §:n nojalla kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n mukaan televisiotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että televisio-ohjelmat, jotka väkivaltaisuuksensa tai seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai kauhua herättämällä taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla ovat omiaan vaikuttamaan haitallisesti lasten kehitykseen lähetetään sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisio-ohjelmia.

Säännöksen tulkintakäytännössä on kesästä 2004 lähtien ollut käytössä kolme vedenjakajakellonaikaa ikärajoineen. Käytännön mukaan alle 11-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää arkisin ennen klo 17.00, alle 15-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 21.00 ja alle 18-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 23.00.

Saadut selvitykset

Viestintävirasto pyysi MTV Oy:ltä näytenauhan kyseisen ohjelmasarjan ensimmäisestä, 1.9.2005 lähetetystä jaksosta. Viestintävirasto nauhoitti tämän lisäksi joitakin sarjan jaksoja itse. Koska valtion elokuvatarkastamon ylläpitämän elokuvien luokittelutietokannan mukaiset South Park -sarjaa koskevat ikärajat perustuvat vanhaan lakiin (laki video- ja muiden kuvaohjelmien tarkastamisesta), Viestintävirasto kysyi elokuvatarkastamon näkemystä sarjan ikäluokittelusta nykyisen lain nojalla. Elokuvatarkastamon 13.10.2005 antaman vastauksen mukaan sarja sijoittuisi lähinnä K11-kategoriaan sen sisältämän kielenkäytön takia. Tästä syystä MTV Oy:tä pyydettiin vielä toimittamaan kirjallinen selvitys asiasta.

Viestintävirasto on tutustunut MTV Oy:n toimittamaan näytenauhaan ja 28.10.2005 päivättyyn selvitykseen.

MTV Oy:n antamassa selvityksessä todetaan, että South Park -sarja on nuorille suunnattu animaatio-ohjelma. Ohjelman luonteeseen kuuluu selvityksen mukaan yhteiskunnan ja valtarakenteiden kritisointi voimakastakin kieltä käyttäen. Selvityksessä oletetaan, että tällainen kielenkäyttö on johtanut lasten vanhempien paheksuntaan. MTV Oy katsoo, että kielenkäytöltään ohjelman sisältö vastaa tämän päivän normeja, jonka perusteella yhtiö on arvioinut sarjan K7-kategoriaan. Selvityksessä todetaan kuitenkin, että yhtiö tyytyy elokuvatarkastamon näkemykseen ja vetää ohjelman pois ohjelmistosta.

Viestintäviraston kannanotto

Kuvaohjelmien tarkastamisesta annettu laki velvoittaa kuvaohjelman valmistajan tai maahantuojan tarkastuttamaan kuvaohjelman ennen sen levitystä tai esittämistä. Televisio-ohjelmille ei ole kuvaohjelmien tarkastamisesta annetun lain mukaisia ennakkovalvontakeinoja. Television katselijoita, toisin kuin esimerkiksi elokuvateattereissa kävijöitä, ei myöskään voi valvoa ikärajan perusteella. Televisio-ohjelmien osalta lähetysajan valinnalla tai teknisin keinoin tuleekin varmistaa, että alaikäiset eivät kuule tai näe ohjelmia, jotka voivat vahingoittaa heidän fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystään. Televisiotoiminnan harjoittajat voivat myös halutessaan tarkastuttaa ennakolta lähetettäväksi aiotun ohjelman elokuvatarkastamossa.

Valtion elokuvatarkastamon näkemyksen mukaan South Park -sarja sijoittuisi lähinnä K11-kategoriaan sen sisältämän kielenkäytön takia. Tästä syystä ohjelman nykyisen tulkintakäytännön mukainen lähetysaika olisi pitänyt olla arkisin klo 17.00 jälkeen.

Koska MTV Oy on selvityksessään ilmoittanut vetävänsä ohjelman pois ohjelmistostaan ja koska MTV3:n kotisivuilla olevan ohjelmaoppaan tietojen perusteella sarjaa ei enää esitetä, Viestintävirasto katsoo, ettei selvitys aiheuta enempää toimenpiteitä.

Johtaja

Jorma Koivunmaa

Kehityspäällikkö

Tiina Aaltonen